

29 Decembrie 2009

DOCUMENTAR DE PRESĂ

Absorbția fondurilor pentru agricultură și dezvoltare rurală se desfășoară în ritm alert

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013 (**PNDR**) este Programul prin care se acordă fonduri euro pene nerambursabile pentru investiții private și publice care vor asigura dezvoltarea satelor din România.

Banii disponibili, respectiv fondurile nerambursabile, pentru realizarea acestui program sunt de peste 10 miliarde de euro. Din aceștia, peste 8 miliarde euro sunt bani alocați României de Uniunea Europeană prin **Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală**, restul provenind de la bugetul național.

PNDR este destinat dezvoltării zonelor rurale din România, prin crearea condițiilor moderne de trai în societățile rurale și prin identificarea unor oportunități reale pentru toți cei care vor să rămână în spațiul rural. Un alt obiectiv al PNDR este păstrarea diversității la sate ca un patrimoniu socio-cultural integrat european.

Pentru realizarea acestor obiective, au fost stabilite 4 priorități de finanțare prin PNDR, denumite generic **axe**. Aceste priorități sunt:

- *Creșterea competitivității produselor agricole și silvice - Axa I;*
- *Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural – Axa II;*
- *Creșterea calității vieții în mediul rural și diversificarea economiei rurale - Axa III;*
- *LEADER¹ – Axa IV.*

Fiecare axă este împărțită în **Măsuri**, în funcție de categoriile de activități acceptate pentru finanțare prin PNDR (*ex: investiții, servicii de consultanță, pregătire profesională, sprijin direct pe suprafață, etc*).

Astfel, dacă prin cele 4 axe se stabilește un cadru general, specificitatea investițiilor eligibile este stabilită prin Măsurile de investiții, încadrate în fiecare Axă în parte.

¹ **LEADER** reprezintă acronimele expresiei din limba franceză „*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale*” (Elemente de legătură între acțiunile de dezvoltarea a economiei rurale).

Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit a primit din partea Autorității de Management pentru PNDR implementarea mai multor Măsuri de investiții, astfel:

Măsura 121 – “Modernizarea exploatațiilor agricole”

Măsura 121, lansată în luna martie 2008, a suscitat un viu interes încă de la început datorită tipologiei investițiilor finanțate.

Este vorba despre sprijinul dezvoltării exploatațiilor agricole vegetale și de creștere a animalelor, mai precis:

Construirea ȘI/SAU modernizarea:

- clădirilor utilizate pentru producția agricolă;
- infrastructurii rutiere interne;
- serelor, inclusiv a centralelor termice și instalațiilor de irigat.

Achiziționarea de tractoare noi, combine de recoltat, mijloace de transport specializate.

Proiecte de investiții pentru sectoarele prioritare ale măsurii ca:

Sectorul vegetal – legume, pepiniere și plantații de pomi și arbuști fructiferi, căpșunării, culturi de câmp, pepiniere, precum și plantațiile de viță-de-vie pentru vin (cu excepția restructurării/reconversiei plantațiilor de viță-de-vie) și struguri de masă.

Sectorul de creștere a animalelor – bovine pentru lapte, bovine pentru carne, porcine, ovine și caprine, păsări în sistem extensiv și pentru ouă de consum.

Suma maximă nerambursabilă poate ajunge până la 2 milioane de euro.

Până în prezent, APDRP a primit 4.529 de cereri de finanțare, din care au fost contractate 1.258 proiecte o valoare publică de 361,34 milioane euro. Totodată, au fost efectuate plăți totale în valoare publică de 115,65 milioane euro.

Măsura 123 – „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”

Investiții pentru înființarea și modernizarea unităților de procesare a produselor agricole și silvice:

1. Construirea ȘI/SAU modernizarea:

- clădirilor de producție;

- depozitelor, inclusiv depozite frigorifice en-gros;
- 2. **Achiziționarea** de utilaje, instalații, echipamente, aparate și costuri de instalare, mijloace de transport specializate, necesare activității de producție;
- 3. **Cumpărarea de tehnologii** (know-how), achiziționarea de patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- 4. **Investiții** necesare
  - îmbunătățirii controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor și subproduselor;
  - producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile.

Proiecte de investiții în:

Sectoarele prioritare pentru produsele agricole: lapte și produse lactate; carne, produse din carne și ouă, cereale și panificație, legume, fructe și cartofi, semințe oleaginoase, miere de albine, vin, dar și obținerea și utilizarea biocombustibililor.

Sectoarele prioritare de producție primară pentru produsele forestiere: lemnoase și nelemnoase (de exemplu: ciuperci, fructe de pădure, semințe, taninuri, plante medicinale etc., cu excepția produselor rezultate din activitatea de vânatoare).

Suma maximă nerambursabilă poate ajunge până la 2 milioane euro, respectiv 3 milioane euro pentru formele asociative.

Această măsură, lansată tot în martie 2008, a fost accesată de 606 beneficiari, fiind semnate până în prezent 306 contracte de finanțare în valoare publică de 277,85 milioane euro.

Pentru această măsură au fost efectuate plăți în valoare de 20,78 milioane euro.

Împreună cu Măsura 123, doar pentru anul 2008, au fost disponibile două **Scheme de ajutor de stat, XS13/2008 și XS28/2008** având ca domeniu de activitate industria alimentară și, respectiv, industria forestieră.

Pentru aceste Scheme, au fost contractate 344 de proiecte astfel: 197 proiecte în valoare publică de 85,0 milioane euro pentru Schema XS13/2008 și 147 proiecte în valoare publică de 62,08 milioane euro pentru Schema XS28/2008.

Până în prezent, pentru ambele scheme, au fost efectuate plăți în valoare publică de aproximativ 16 milioane euro .

Solicitanții de fonduri nerambursabile pentru Măsura 123 și Schemele de Ajutor de Stat au avut următoarele opțiuni de investiții:

Sector de producție	Număr de proiecte contractate
Carne și produse din carne	83
Lapte și produse lactate	48
Fructe, legume și cartofi	33
Vin	26
Semințe oleaginoase	4
Panificație și patiserie	176
Dulciuri și produse zaharoase	4
Miere de albine	3
Cereale și nutrețuri combinate	105
Alimente dietetice	1
Alte alimente	9
Produse lemnoase	145
Produse nelemnoase	2
Producere de biocombustibil	4
Producere de biogaz	2
TOTAL	650

Astfel, capacitatea de prelucrare a cărnii finanțată se ridică la peste 5 milioane de tone pe an, iar în domeniul industriei de lactate aproximativ 3 milioane de hectolitri pe an. Un alt sector cu creșteri semnificative de capacități finanțate este cel de cereale și nutrețuri combinate, aproape 2 milioane de tone pe an procesate.

Măsura 322 – „Renovarea și dezvoltarea satelor”

Sprrijinul financiar se acordă pentru investiții care se realizează în spațiul rural al României, reprezentat de comune, ca unități administrativ teritoriale, împreună cu satele componente.

Tipuri de servicii/ acțiuni sprijinite:

- Crearea și modernizarea **infrastructurii fizice de bază** prin dezvoltarea:
  - rețelei de drumuri de interes local;

- rețelei publice de apă/apă uzată;
- rețelei publice de joasă tensiune și a rețelei publice de iluminat;
- a rețelei publice locale de alimentare cu gaz;
- stații de transfer pentru deșeuri și dotarea cu echipamente de gestionare.
- Crearea și dezvoltarea **serviciilor de bază** pentru populația rurală:
  - dezvoltarea spațiilor publice (pentru recreere, parcuri, piețe, organizare de târguri) și a serviciilor sociale (precum centre de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale);
  - renovarea clădirilor publice;
  - construcția și dotarea grădinițelor;
  - achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezapezire, întreținere spații verzi etc.).
- Protejarea **patrimoniului cultural** de interes local și **natural** din spațiul rural:
  - renovarea, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale;
  - restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural și natural.

Suma maximă nerambursabilă poate ajunge până la 6 milioane euro, proiectele fiind în mod obligatoriu de interes public.

În urma depunerii a peste 3.039 de cereri de finanțare, suma alocată prin PNDR acestei măsuri, până în anul 2013, respectiv 1,54 miliarde euro, a fost depășită de șapte ori. Astfel, în prezent, pentru această măsură, nu mai sunt fonduri disponibile.

Au fost contractate până în prezent 291 proiecte cu o valoare publică de 797,89 milioane euro, etapele de evaluare și de contractare fiind încă în desfășurare.

Din datele existente pentru proiectele deja contractate reiese faptul că finanțările au fost obținute în principal pentru:

Număr proiecte contracte M.322	Număr km de drum	Număr km conducte alimentare cu apă	Număr km conducte canalizare
291	1.227,793	2.113,712	3.021,711
TOTAL	1.227,793	2.113,712	3.021,711

Plățile efectuate pentru Măsura 322 sunt de 10,17 milioane euro, majoritatea proiectelor fiind însă în etapa de licitații publice.

Măsura 312 – “Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”

Sprijinul financiar se acordă pentru investiții care se realizează în spațiul rural al României, reprezentat de comune, ca unități administrativ teritoriale, împreună cu satele componente.

- **Investiții în activități non-agricole productive:**
  - industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
  - procesarea industrială a produselor lemnoase;
  - mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice;
  - producerea de ambalaje etc.
- **Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești:**
  - de artizanat;
  - alte activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.);
  - înființarea de mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități.
- **Servicii pentru populația rurală:**
  - de croitorie, frizerie, cizmărie, de conectare și difuzare internet, de mecanizare, protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, de reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

De asemenea, va fi sprijinită achiziționarea de echipamente de producere a **energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii** (ca parte componentă a proiectelor).

Suma maximă nerambursabilă poate ajunge până la 200 de mii de euro.

Pentru această măsură, lansată în septembrie 2008, până în prezent, au fost depuse 2.198 cereri de finanțare, fiind contractate 110 proiecte, cu valoare de 16,36 milioane euro, procesul de evaluare și contractare fiind în desfășurare.

Măsura 313 – “Încurajarea activităților turistice”

Sprijinul financiar se acordă pentru:

- **Construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice** (structuri agro-turistice și alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere);
- **Investiții private în infrastructura turistică de agrement:**
  - spații de campare, amenajări de ștranduri și piscine;
  - achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări;
  - trasee pentru echitație, inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic.
- **Construirea, modernizarea și dotarea centrelor locale de informare** în scopul promovării turistice, pentru dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare și pentru amenajarea de marcaje turistice;
- **Investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată cu ecartament îngust precum și pentru recondiționarea echipamentelor și utilajelor;**
- **Investiții legate de înființarea și amenajarea de trasee tematice** (ex: “drumul vinului”, „al olăritului”, „cioplitorilor în lemn” etc.);
- **Elaborarea de materiale promoționale** (prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: broșuri de prezentare, panouri de informare etc.)

Suma maximă nerambursabilă pentru „încurajarea activităților turistice” poate ajunge până la 200 mii euro.

Din septembrie 2008, când a fost lansată prima sesiune pentru depunerea de proiecte și până în prezent, în cadrul acestei măsuri au fost depuse 811 cereri de finanțare, și au fost contractate 207 proiecte, în valoare publică de 38,21 milioane euro.

Interesul major l-a constituit, ca și în cazul Programului SAPARD, componenta de finanțare a structurilor de cazare, 199 de beneficiari cu contract solicitând sprijin financiar pentru construcția sau modernizarea de pensiuni, cabane, etc.

Măsura 141 – “Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 141, solicitantul trebuie să întocmească un Plan de afaceri pentru o perioadă de cinci ani.

După o perioadă de trei ani solicitantul trebuie să demonstreze că față de situația inițială a activității:

- producția agricolă obținută destinată comercializării înregistrează o creștere de 20%, și;
- dimensiunea economică a exploatației agricole crește cu minim 3 UDE².

Sprrijinul public nerambursabil este de 1.500 de euro /an/fermă de semi-subsistență.

Acest sprijin se acordă pentru o perioadă de cinci ani.

Până în prezent, pentru Măsura 141 au fost contractate 6.148 proiecte, cu o valoare publică de 46,11 milioane euro, fiind efectuate plăți în valoare publică de 9,19 milioane euro.

Măsura 142 – “Înființarea grupurilor de producători”

Schema de sprijin pentru grupurile de producători este următoarea:

- Rate anuale acordate în primii 5 ani de la data recunoașterii grupului de producători.
- Sprijinul va fi calculat pe baza producției comercializate anual de către grupul de producători, astfel:
  - a) 5%, 5%, 4%, 3% și 2% din valoarea producției comercializate de până la 1 milion de euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an.
  - b) 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% și 1,5% pentru valoarea producției comercializate care depășește 1 milion de euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an.

APDRP a contractat trei proiecte pentru această măsură, valoarea înregistrată fiind de 91.711 euro .

Măsura 142 a fost lansată în decembrie 2008 și este deschisă permanent pentru solicitanții de fonduri.

² Unitatea de dimensiune economică (UDE) reprezintă unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploatații agricole determinată pe baza marjei brute standard a exploatației (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unități de dimensiune economică este de 1.200 euro

Măsura 112 – “Instalarea tinerilor fermieri”

Beneficiarii eligibili sunt fermierii în vârstă de până la 40 de ani (neîmpliniți la data depunerii Cererii de Finanțare), persoane fizice sau juridice care practică în principal activități agricole și a căror exploatație agricolă:

- are o dimensiune economică între 6 și 40 UDE;
- este situată pe teritoriul țării;
- este înregistrată în Registrul Fermelor/Registrul Agricol.

Sprrijinul este de 10.000 euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune, sprijinul pentru instalare poate crește cu 2.000 euro /1 UDE, dar nu va putea depăși 25.000 euro /exploatație agricolă.

Măsura 112 s-a bucurat încă de la lansarea acesteia, în decembrie 2008, de un interes foarte mare. Astfel, până în prezent, au fost depuse 3.363 cereri de finanțare, dintre care au fost contractate 507 proiecte cu o valoare publică de 10,189 milioane euro .

Măsura 431 – „Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competente și animarea teritoriului”, submăsura 431.1 Construcție parteneriate public-private

Prin Măsura 431 se acordă fonduri pentru activități care asigură stimularea formării de parteneriate, pregătirea și asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare locală.

Prin implementarea acțiunilor specifice ale LEADER, Grupurile de Acțiune Locală³ – beneficiarii Axei IV – trebuie să asigure îmbunătățirea guvernantei locale. De asemenea, implementarea acțiunilor presupune consolidarea coerenței teritoriale și implementarea de acțiuni integrate, ce pot conduce la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale, în folosul comunităților.

³ Grupurile de Acțiune Locală (GAL) reprezintă parteneriate public-private alcătuite din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și ai societății civile

În sesiunea septembrie – octombrie 2009 au fost depuse 112 proiecte în valoare publică de aproximativ 5 milioane euro, lucru deosebit de îmbucurător ținând cont de noutatea absolută pe care o presupun aceste tipuri de finanțări.

*****

În afară de implementarea măsurilor mai sus menționate, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit mai efectuează și plățile aferente măsurilor de sprijin pe suprafață implementate de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Este vorba despre:

Măsura 211 – „Sprijin pentru zona montana defavorizată”;

Măsura 212 – „Sprijin pentru zone defavorizate - altele decât zona montană”;

Măsura 214 - Plăți de agro-mediu;

Măsura 611 – Plăți complementare directe.

Pentru aceste măsuri, până în prezent au fost efectuate plăți în valoare publică de 542,31 milioane euro.

Rezumând activitatea APDRP în implementarea Planului Național pentru Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, putem afirma că absorbția fondurilor se desfășoară în ritm accelerat și eficient.

Până în prezent, pentru măsurile lansate, au fost depuse în total 21.531 solicitări de fonduri nerambursabile în valoare publică de 10,37 miliarde euro. În urma procedurii de selecție au fost contractate 9.180 proiecte în valoare publică de 1,70 miliarde euro .

Până în data de 24 decembrie 2009, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit a efectuat plăți, pentru măsurile de investiții, în valoare de 182 milioane euro, iar pentru măsurile de sprijin pe suprafață, implementate de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, aproximativ 543 milioane euro. .

Acest număr impresionant de cereri de finanțare arată interesul deosebit manifestat de beneficiari, dar și efortul major pe care Agenția a trebuit să îl facă pentru a trece fiecare proiect prin etapele procedurale, ținând cont că la nivelul întregii țări sunt angajați efectiv doar 1.450 de experți.

„Agenția a fost supusă unui efort instituțional maxim în această perioadă, dar eforturile susținute și-au arătat beneficiile. Anul viitor vom primi în continuare proiecte pentru Măsurile pe care le implementăm și mă aștept, totodată, la o creștere exponențială a plăților pe care le vom efectua” a declarat Mihai Gavril Vădan, directorul general APDRP.

Serviciul Relații Mass-Media al
Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
Tel: **021 / 310.16.35**; E-mail: **relatiimass-media@apdrp.ro**